

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Indfødsretsudvalget har den 10. maj 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 123 (Alm. del) efter ønske fra Nanna Høyrup (ALT) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 123:

Vil ministeren i forlængelse af besvarelsen af IFU alm. del – spm. 43 beskrive, hvad speciallægerne konkret skal forholde sig til, og tage initiativ til at forbedre beskrivelsen på ministeriets hjemmeside under vejledningen til ansøgerne, således at det står den enkelte læge klart, hvilke forhold, der skal beskrives og vil ministeren kommentere på Lægeforeningens kritik af, at den nuværende lovgivning på området stiller krav om, at man som læge skal dokumentere en række forhold, som det efter Lægeforeningens opfattelse ikke er en lægelig disciplin at attestere, jf. artiklen ”Lægeerklæring vedr. ansøgning om dansk indfødsret / statsborgerskab” på læger.dk?

Svar:

1. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan oplyse, at det følger af § 24, stk. 4 og 5, i cirkulæreskrivelse nr. 9461 af 17. juni 2021 om naturalisation, at en ansøgning kan forelægges for Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på dispensation fra kravet om dokumentation for bestået Prøve i Dansk 3 eller Prøve i Dansk 2 (hvis ansøgeren er omfattet af det lempede sprogkrav i medfør af cirkulæreskrivelsens 24, stk. 2) samt Indfødsretsprøven af 2021, hvor ganske særlige forhold taler herfor.

2. Det fremgår af cirkulæreskrivelsens § 24, stk. 4, 2. pkt. og § 24, stk. 5, 2. pkt., at forelæggelse vil ske, hvis ansøgeren lægeligt diagnosticeres med en langvarig fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse og som følge heraf ikke er i stand til – eller har rimelig udsigt til – at kunne opfylde kravene om dokumentation for bestået Prøve i Dansk 3 samt Indfødsretsprøven af 2021, herunder ved prøveafleggelse på særlige vilkår og ved brug af hjælpemidler.

Det fremgår videre af cirkulæreskrivelsens § 24, stk. 4, 5. pkt. og § 24, stk. 5, 5. pkt., at såfremt ansøgeren ikke har deltaget i danskuddannelse som anført i henholdsvis cirkulæreskrivelsens § 24, stk. 4 og 5, og ikke har forsøgt at tage danskprøve som anført og Indfødsretsprøven af 2021, herunder ved prøveafleggelse på særlige vilkår, under fritagelse for én eller flere delprøver (herunder på særlige vilkår eller ved

6. juni 2023

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Indfødsret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2023 - 7827
Akt-id 2311874

brug af hjælpemidler) eller ved brug af hjælpemidler, vil forelæggelse for Folketingets Indfødsretsudvalg dog ske, hvis ansøgeren kan fremlægge dokumentation for, at ansøgeren som følge af en langvarig fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse ikke har mulighed for at tilegne sig dansk, og at en langvarig fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse er årsagen til såvel den manglende deltagelse i danskundervisningen som de manglende forsøg på at tage (gå op til) den pågældende danskprøve og Indfødsretsprøven af 2021.

Det fremgår endvidere af cirkulæreskrivelsens § 24, stk. 6, at de forhold, der er omtalt i stk. 4, 2. og 5. pkt. og stk. 5, 2. og 5. pkt., skal være dokumenteret ved en erklæring fra en person med en lægefaglig baggrund, jf. dog stk. 7, hvor det fremgår, at såfremt ansøgeren har en langvarig funktionsnedsættelse på baggrund af en psykisk lidelse, skal der foreligge dokumentation ved en erklæring fra en speciallæge i psykiatri eller en person med anden lægefaglig baggrund baseret på en forudgående psykiatrisk udredning af ansøgeren. Erklæringen må ikke være mere end to år gammel regnet fra ansøgningens indgivelse.

Det fremgår videre af cirkulæreskrivelsens § 24, stk. 6, at det af erklæringen bl.a. skal fremgå, om den pågældende er ude af stand til at bestå en prøve som anført i stk. 1-3, eller en prøve på et lavere niveau, jf. stk. 4. Erklæringen skal derudover særligt forholde sig til bl.a., om ansøgeren vil kunne deltage i Danskuddannelse 3 eller – hvis vedkommende ikke er i stand hertil – Danskuddannelse 2 eller som det mindre Danskuddannelse 1 eller i et særligt tilrettelagt danskundervisningstilbud tilpasset ansøgerens forudsætninger, om ansøgeren kan forsøge at aflægge en danskprøve under konkrete særlige vilkår, og om ansøgeren kan forsøge at gå op til en danskprøve, hvis ansøgeren fritages for én eller flere delprøver. Alle vurderinger i erklæringen skal være begrundede. Derudover skal det af erklæringen bl.a. fremgå, om behandlingsmulighederne er udtømte, om den pågældende inden for en periode på 5 år vil blive i stand til at forsøge at tage (gå op til) en danskprøve som anført, herunder ved prøveaflæggelse på særlige vilkår, under fritagelse for én eller flere delprøver (herunder på særlige vilkår eller ved brug af hjælpemidler) eller ved brug af hjælpemidler.

3. Jeg kan oplyse, at følgende fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets hjemmeside for så vidt angår muligheden for at søge dispensation fra kravet om en bestået Indfødsretsprøve af 2021:

”En ansøgning om dansk statsborgerskab vil blive forelagt for Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på dispensation fra kravet om dokumentation for kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie ('Indfødsretsprøven af 2021'), hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Ansøgeren er lægeligt diagnosticeret med en langvarig fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse og er derfor ikke i stand til – eller har rimelig udsigt til – at opfylde kravet om dokumentation for en bestået ”Indfødsretsprøve af 2021”, herunder ved prøveaflæggelse på særlige vilkår og ved brug af hjælpemidler.

Derudover er det som udgangspunkt et krav, at

- man dokumenterer at have forsøgt at tage en 'Indfødsretsprøve af 2021', herunder ved prøveafleggelse på særlige vilkår eller ved brug af hjælpemidler (fx ved anvendelse af praktiske foranstaltninger og tekniske hjælpemidler, tilstedeværelse af en hjælper eller forlænget prøvetid).

Hvis man ikke har forsøgt at tage en 'Indfødsretsprøve af 2021', vil sagen blive forelagt for Folketingets Indfødsretsudvalg, hvis en lægeerklæring dokumenterer, at man som følge af en langvarig funktionsnedsættelse ikke har kunnet forsøge at tage en indfødsretsprøve.

Den langvarig fysiske, psykiske, sensoriske eller intellektuelle funktionsnedsættelse og funktionsnedsættelsens sammenhæng med den manglende mulighed for at forsøge at tage en 'Indfødsretsprøve af 2021' skal være dokumenteret ved en erklæring fra en person med lægefaglig baggrund.

I de tilfælde, hvor man har en langvarig funktionsnedsættelse på baggrund af en psykisk lidelse, skal lægeerklæring udarbejdes af en speciallæge i psykiatri eller en person med anden lægefaglig baggrund baseret på en forudgående psykiatrisk udredning. Derfor vil en udtalelse fra en psykolog i disse tilfælde ikke være tilstrækkelig.

Som eksempler på psykiske lidelser kan nævnes depression, skizofreni og PTSD.

Herudover skal lægeerklæringerne leve op til følgende krav:

- Lægeerklæringen må maksimalt være 2 år gammel på ansøgningstidspunktet.
- Lægen skal forholde sig konkret til en række af de særlige vilkår, der kan tilbydes personer med handicap ved indfødsretsprøven. Eksempelvis om den konkrete ansøger vil kunne forsøge at aflægge prøve på særlige vilkår, ved anvendelse af praktiske foranstaltninger og tekniske hjælpemidler, med tilstedeværelse af en hjælper samt med forlænget prøvetid. Negative svar herpå skal begrundes.
- Lægen skal forholde sig udførligt til prognosen for, om ansøgeren inden for 5 år vil kunne forsøge at tage (gå op til) en 'Indfødsretsprøve af 2021', herunder på særlige vilkår.
- Lægen skal redegøre uddybende for grundlaget for sin lægelige vurdering, herunder om lægen er ansøgerens sædvanlige behandler, hvor længe lægen eventuelt har været behandler for ansøgeren, og om lægen har tilset ansøgeren i forbindelse med andet end udarbejdelsen af lægeerklæringen til brug for ansøgning om statsborgerskab.

Der er ikke en standardlægeerklæring til brug for behandlingen af dispensationsansøgninger i indfødsretssager.”

Et tilsvarende afsnit fremgår på Udlændinge- og Integrationsministeriets hjemmeside under betingelsen om dansk kundskaber.

Der fremgår således allerede af Udlændinge- og Integrationsministeriets hjemmeside en detaljeret redegørelse over, hvad lægen skal forholde sig til, og hvad der skal fremgå af erklæringen.

4. Udlændinge- og Integrationsministeriet har været i tæt dialog med Lægeforeningen, Lægeforeningens Attestudvalg og Styrelsen for Patientsikkerhed for at få udarbejdet en revideret standardlægeattest, men det har desværre ikke været muligt at finde en løsning.

Jeg er derfor opmærksom på, at det ville være ønskeligt, såfremt der var en standardlægeattest, men på nuværende tidspunkt må en lægeerklæring udfærdiges som fritekst.

Kaare Dybvad Bek

/

Christine V. Johansen